

Væsentligt afgjort. Saa grunde vi forgyves over, hvad det egentlig er, Udvalget tilsigter med disse eller hine Forandringer. Jeg har sjældent kunnet finde den fornødtige Raad dertil i al den Tid, jeg har haft Sæde her i Thinget — maasse er jeg noget tynkovedet, skjøndt jeg dog har nogen Ovelse i at behandle Talsforreiser, men det har ikke været Tallene, men Principerne, jeg aldrig har kunnet forstaa, og veed endnu ikke, hvad det egentlig er for Principer, der gaa igjennem Behandlingen af Finantsloven. Jeg kunde forstaa Udvalgets Behandling, hvis jeg tænkte mig, at man blot sad med et Blyant og passede paa, om man ikke kunde stryge et Tal hist og et andet Tal her, eller at man behandlede Finantsloven med en Sax, hvormed man forsøgte, om man ikke et eller andet Sted kunde klippe Noget af dens forskjellige Talsforreiser, for derefter at kunne sige, at den Beparelse har jeg foreslaaet, men det kalder jeg ikke noget Princip. Hvis det er det Princip, man følger ved Finantslovens Behandling, saa kan jeg meget godt forstaa, hvad en været foregaaende Taler beklage sig over, nemlig, at de Nebfættelser, som man herfra havde foranlediget, vende tilbage igjen, og det endog i en forøget Størrelse. Sa, det maa vi ikke forundre os over, mine Herrer, den Slags Beparelser vende i Almindelighed tilbage som større Fordringer. Naar der ikke gaar funde og rigtige Principer igjennem de Beparelser, vi foreslaa, er det umuligt, at de kunne blive til virkelige Beparelser; thi det kranke Princip vil engang høvne sig og kræve saa meget større Offre. Jeg skal ikke gaa ind paa de store brændende Spørgsmaal, der ligge og ulme under Asken fra de tidligere Kampe; thi det er en farlig Sag at røre derved, naar man ikke vil rejse en Storm, som rytter hele Thinget, men jeg vil holde mig til de underordnede Spørgsmaal, som jeg kan magte, og med Hensyn til hvilke jeg, om fornødent gjøres, ogsaa er parat til at optage Kampen. Jeg vil da sige, at blandt den Art Spørgsmaal er der en lille Post i Finantsloven, der i Almindelighed gaar taus igjennem Salen som en fornummet Skikkelse, Ingen lægger Mærke til eller omtaler, om ogsaa en eller anden Rigsdagsmand hjemme kan komme i Berørelse med den. Det er den under Indenrigsministeriet under III A. 7. opsørte Post til Sandflugtsvæsenet. Man maa nu ikke tro, at det her, som saa ofte i Livet er Tilfældet, at der under denne fornummede Skikkelse skjuler sig en ubetydelig Personlighed, der blot gjør sig vigtig ved sit Incognito; nei, skjøndt Posten kun angaar en lille Sum, saa er det dog et meget stort og vigtigt Spørgsmaal. Ingen, som har haft Leilighed til personlig at erfare, hvilken Betydning dette Spørgsmaal har, vil være uvidende om, at denne fornummede Skikkelse skjuler en Furie. Overken Ild eller Vand har nogenstunde i vort Fædreland anrettet saadanne Odelæggelser som Sandflugten. Det er mærkverdigt, at medens

de Odelæggelser, som foranlediges af Ild eller Overfømmelse, vække saa stor offentlig Opmærksomhed, ikke alene i Begivenhedernes Dieblif, men ogsaa i de historiske Optegnelser over store, skæbnevangre Begivenheder, forbigaar man næsten med Raushed de forferdelige Odelæggelser, som Sandflugten anretter. Vi læse med Interesse om Romernes undergaaede Byer Herculaneum og Pompeji, men stride ligegyldige henover de øde Klitter, hvorunder vore egne frugtbare Landskaber ligge begravne. Selv, hvad der har tildraget sig i den nulevende Slægts eller nærmest forbigangnes Tid, vækker ikke synderlig Opmærksomhed. Jeg har selv ved Kanal anlæg gravet igjennem Sandlag paa nogle og tyve Fods Dybde og derunder truffet fed og frugtbar Muldjord, og af de fine Striber i Sandlaget, som Klitplanternes Humus havde dannet, kunde man se, hvorledes Sandflugten periodist havde taget Overhaand, og paa sine Steder forfølge Sporet tilbage til den sjernefte Oldtid, hvis Vaaben og Nebfæber fandtes i Lagene. Men ogsaa i vor Tid se vi Vidnesbyrdene om, hvilken farlig Nabo denne snigende Fjende er. Hver Gang Vestenstormen reiser sig, kommer der nogle Stænt Sand hist og her paa de tilgrændsende Marker; det anses for en Ubetydelighed, ja man bemærker det stundom neppe, eller, om man ogsaa lægger Mærke dertil, saa antager man ikke, at der deraf vil opstaa nogen Skade. Men Sønnen ser, at den Gaard, som var frugtbar under Faderen, er gold og ufrugtbar under ham, og Floven kan ei længere gjennem den sandede Overflorpe naae den fede Undergrund — Gaarden bliver tilfjød øde og Familien flytter bort. Efter kortere eller længere Tids Forløb ser man da den nøgne Sandklit der, hvor der en Tid tilbage var frugtbare Aagre. Det er denne Fjende, som jeg vil bede Dem, mine Herrer, fæste Diet lidt mere paa. De Summer, der blive bevilgede til dette Diemed, ere efter min Formening aldeles utilstrækkelige. Det er mig ufatteligt, at man kan slaa sig til Ro ved den Betragtning, at, naar man blot anvender saa Meget, at man derfor kan reparere den værste Skade, saaledes at Alt kan holdes gaaende som hidtil, saa er det nok. Nei, mine Herrer, det er ikke nok; der maa gjøres noget Uvordigt i saa Henseende. For det Første fordre de hidtil anvendte Midler imod Sandflugtens Odelæggelser idelige Offre Dag for Dag, men dernæst indtrædende Naturbegivenheder gjøre, at den paa een Gang kan tage et ganske overordentligt Opving. Vi have f. Ex. i den foregaaende Vinter set, at det vedholdende stormfulde og som oftest tørre Veir har i den Grad sønderrevet Klitterne, at de paa mange Steder se ud som sønderrevne Skibsseil. Nu ser jeg vel, at man til Sandflugtsvæsenet forlanger 22,000 Kr., men det er efter min Overbevisning en utilstrækkelig Sum til at kunne afhjælpe den Skade, som er flet paa Klitterne den foregaaende Vinter. Men